

Monumentnummer*: 512587

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 14 september 1999
Kadaster deel/nr 82790/197

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tytsjerk Tytsjerksteradiel Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Tytsjerk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hardegarijp F 2356

Omschrijving**

Inleiding

STELP uit het begin van de 20ste eeuw in ambachtelijk-traditionele stijl, waarschijnlijk ontworpen door W.C. de Groot, huisarchitect van de eigenaar van het pand, het St. Anthony Gasthuis te Leeuwarden. De boerderij is een van de 23 boerenplaatsen die het Sint Anthony Gasthuis in haar bezit heeft. Naast de stelp staat een bijschuur die aan de hoofdschuur is vastgebouwd. Het geheel ligt in het buurtschap de Lytse Geast en wordt grotendeels omringd door een sloot. In een uitbouw onder plat dak in de noordgevel is een vernieuwde vensterpartij.

De grote bijschuur die via een platte hals dwars achter de hoofdschuur is gebouwd heeft evenals de hals geen monumentale waarde en valt buiten de bescherming van rijkswege.

Omschrijving

De stelp is opgetrokken uit gele bakstenen onder een opgetrokken schilddak met een schoorsteen voor en een uilebord achter op de nok; zwarte friese golfpannen op het voorhuis en golfplaten en riet op het schuurgedeelte. Onder de golfplaten is de oorspronkelijke rietbedekking nog aanwezig. Het VOORHUIS heeft zowel een gepleisterde plint als een gepleisterd fries met gootlijst erboven; in de "vleugels" van de voorgevel twee gietijzeren rozetroosters. De getoogde H-vensters worden omsloten door wenkbrauwbogen van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

donkerrode bakstenen. De raampartij in het midden van de voorgevel wordt benadrukt door een gepleisterde omlijsting, met aan weerszijden een verdiepte pilaster; daarin een gietijzeren ontluichtingsrooster. Rechts in de voorgevel twee hooggeplaatste vensters; twee kelderopeningen met luiken en smalle bovenlichten. Deze kelderopeningen worden herhaald in de noordelijke zijgevel. Zowel aan de noord- als de zuidzijde van het pand bevindt zich in een verhoogd geveldeel een toegangsdeur tot het voorhuis; dakkapel boven de deur in de zuidgevel.

De indeling van de plattegrond van het voorhuis is grotendeels ongewijzigd gebleven. Vermeldenswaard is de gaaf bewaarde melkkelder met plavuizen vloer en een verhoogde omranding van gele bakstenen.

Het SCHUURGEDEELTE heeft getoogde gietijzeren drieruitsvensters. Aan de achterzijde iets teruggezette dubbele deeldeuren. Rechts van de schuur is een BIJSCHUUR met een doorreed aangebouwd, net als de hoofdschuur onder opgetrokken schilddak; twee uileborden; goot op klossen. De bijschuur heeft dezelfde ramen als de hoofdschuur. Aan de voorzijde een houten deur met getoogd bovenlicht onder een segmentboog, geflankeerd door twee getoogde gietijzeren ramen met roedeverdeling. Vernieuwde dubbele deur aan de achterzijde. Via een tussendeur zijn bij- en hoofdschuur met elkaar verbonden.

INWENDIG zijn hoofd- en bijschuur in deels authentieke en deels gewijzigde staat.

Waardering

De stelp uit het begin van deze eeuw is van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang:

- als historisch onderdeel van het bezit van het Sint Anthony Gasthuis;
- vanwege de opvallende ornamentiek;
- vanwege de samenhang tussen in- en exterieur;
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van het exterieur;
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van het interieur;
- vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met de omgeving.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)